

Надзвичайна Дипломатична Місія
Української Народної Республ.
в Румунії.

"21" Січня 1920 року

ч. 2125.

ДО МІНІСТЕРСТВА ЗАКОРДОННИХ
СПРАВ У. Н. Р. -

В відповідь на відношення Міністерства За-
кордонних Справ від 15-го Листопаду 1920 року
ч. 409/4406 і від 23-го Грудня 1920 року, ч. 451/4593
і в доповнення до наших листів від 5-го Жовтня
1920 року, ч. 1867 і від 8-го Грудня 1920 року ч.
2016, маємо за честь представити йому слідуюче
справоздання про загальну діяльність Консульсько-
го Відділу нашої Місії за час від початку його
існування до 1-го Січня 1921 року.-

ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД ДІЯЛЬНОСТІ КОНСУЛЬСЬКОГО
ВІДДІЛУ ПРИ МІСІЇ У. Н. Р. В РУМУНІІ.-

Консульський Відділ при Місії У. Н. Р. В Румунії
почав свою діяльність з 1 Вересня 1919 року.

За перші часи праці Консульського Відділу, від-
сутність відповідних вказівок і інструкцій від
Міністерства Закордонних Справ, примушувала Місію
в де яких питаннях знаходити самій потрібне рішен-
ня для внутрішнього регулювання його діяльності.
Так, наприклад, Місії приходилось самій встанов-
лювати розміри консульського збору. В цьому випад-
ку Місія керувалась тарифами прийнятими консулята-
ми чужоземних держав і поступово підвищувала збор
наказами по Місії в залежності від підвищення
тарифів чужоземними консулатами. Прикладена до
цього таблиця /ч. I./ освітлює рух підвищення кон-
сульського тарифу нашою Місією.

Згідно п. 24 відношення Міністерства Закордон-
них Справ від 15 листопаду 1920 року, подаємо до

*Моє отримано - зомолено і у
і при приписі і встановленнях
до вказівки
у вказівки робіт: вказати збору
на У. Н. Р. зр.
26/1 1921 р.*

*26/1 1921
Д. В.
Роман Вигин.*

*К. В.
2. 499. 2015 ч. 21
У. Н. Р.*

*29. 8. 343 26/1 1921 р.
23
24/1 1921
Д. В.*

298

Його відома в низче слідуєчій таблиці обрахунок загальної суми збору за консульські чинности по триместрам /табл.Ч.II./

Праця Консульського Відділу від початку його істнування проходила з постійно наростаючою інтенсивністю; яка має за підстави: по першому-побільшучееся довірря і прихильність Румунської Влади і чужоземних представництв до українських пашпорт по другому-побільшення кількості переїзжаючих до Румунії збігців з окупованих Радянською Владою місцевостей України. Прикладена до цього таблиця /Ч.III./освітлює по триместрам працю Консульського Відділу що до видачі пашпортів, віз, посвідченнь і т.и.

ЗАГАЛЬНА ПОСТАНОВА СПРАВИ
КОНСУЛЬСЬКОГО ВІДДІЛУ.

Видача пашпортів.

Видача пашпортів.

Всіх людей, які являлись до Місії для одержання українського пашпорту можно віднести по їх урядовому чи соціальному положенню, по місту їх народження і по маючимся при них документам до слідуєчих 5 груп:

1/-Урядови, комерційні і інші представники Уряду У.Н.Р. за кордоном на державній службі, а також відставці, але маючі відповідні дозволи від компетентних інституцій У.Н.Р. на перебування за кордоном.

Члени, представники і співробітники закордонних філій українських просвітних, кооперативних і комуністичних установ, персонально відоми членам Місії.

2/- Старшини і козаки Армії У.Н.Р.

За останні часи з загальною зміною політичної і військової ситуації, яка примусила армію У.Н.Р. частинно перейти на терен Галичини і окласти збройні пашпорти видавались нашою Місією в окремих випадках старшинам і козакам Української Армії

на подорож до міста осідку Уряду У.Н.Р..

24

3/-Українці перебуваючі постійно в Румунії.

Жовніри і старшини буйшої російської армії, які залишилися жити в Румунії з часу розвалу Російсько-Румунського фронту. Скопці і старовіри, які постійно перебували в Румунії ще за часи царського режиму і жили по російським пашпортам - нині частина з них змінила російські пашпорти на українські.

Де які з людей, що відносяться до цієї категорії перебувають по українському пашпорту в Румунії ще з середини 1917 року, змінюючи і продовжуючи у нас пашпорти, видані їм Генеральним консулом У.Н.Р. за часи Центральної Ради Чоботаренком або попередньою Місією У.Н.Р. в Румунії п. Гасенко. Румунська влада не робить ніяких перепон їх проживанню в Румунії по українським пашпортам.-

4/- Збігці з місцевостей України, захоплених радянською владою.-

В середині 1920 року почався дуже сильний рух збігців з радянської України до Румунії. Ці збігці переважно жиди, втікачи від погромів і переслідувань. Загальний напрямок їх подорожі - Палестина. Частина від'їздить до Америки.-

5/- Бесарабці і Буковинці, які своєчасно, на підставі закону про перехід мешканців цих провінцій в Румунське підданство, подали офіційні заяви про своє небажання приймати його і оптували за перехід в підданство У.Н.Р.-

Щоби по можливості уникнути всяких непорозуміннь на підставі виданого Місією українського пашпорту і в меті, аби українського пашпорту не було видано людині, яка займалась би більшовицькою або антиукраїнською агітацією, видача пашпорту переводиться нашою Місією в слідуєчий спосіб.-

Від людини / особи, які належать до 3-ої групи /, яка бажає одержати українського пашпорту, Місія вимагає слідуєчи документи: I.- Метричне свідоцтво о на-

246

родженню, або всякий иньший документ, який офіціално підтвержує, що людина походить з України; 2.- пашпорт, по якому жила людина до одержання у країнського документу; 3.- легітімацію від Уряду У.Н.Р. 4.- "Білет на право вільного перебування в Румунії"

ПРИМІТКА: На підставі спеціальних розпоряджень Уряду Королівства Румунського кожний закордонець, який перебуває в Румунії повинен, зараз-же по приїзді, явитись до так званого "Бюро контролю закордонців" аби пред'явити свої документи і, коли ці документи відповідають всім вимогам закону, дістають "Білет на право вільного перебування". Білет цей видається на певний термін, при чому власник його має являтися ще два тижня в Бюро для контролю. Таким чином, румунська влада сама контролює перебуваючих на території закордонців, встановлюючи за де якими дозрілими їй особами догляд при допомозі так званої "Поліції Сігуранци" - себ-то таємної поліції. Таким чином "Білет на право вільного перебування" є найкраща гарантія лояльності людини.-

Від людей, яких можна віднести до 4-ої групи а і від других громадян, перебуваючих в Бесарабії, Консулярний відділ вимагає, крім документів, які потребують мати особи, що відносяться до 3-ої групи ще "Дозвіл на право перебування в Бесарабії", бо всі біженці з-за Дністра ростюються тимчасово в цій провінції.-

ПРИМІТКА: Закордонці, які перебувають в Бесарабії, повинні мати крім Білета на право вільного перебування ще й дозвіл на перебування в Бесарабії, даний румунською поліцейською владою.-

Ці документи, видані румунською владою, як ми вже сказали, являються найкращим доказом лояльності і власників. В підтверження цього служить те, що ніколи у Місії не виходило ніяких непорозуміннь із за виданих на підставі таких документів пашпортів.-

В більшості випадків Місія видавала збігцям жидам пашпорти по одержанню відповідної рекомендації від Сіоністської організації м. Кишиніва чи Букарешту, яка посвідчує лояльність їх як в відношенню до України, так і з загально-політичного боку.

Біля місяця тому Місія ввійшла в переговори з Сіоністським Комітетом в Букарешті і прийшла з наступною угодою: що сторкається видачі пашпортів збігцям-жидам: представник Сіоністської Організації буде являтися до Місії з уповноваженням від

28

організації, з довіренністю від групи збігців, перебуваючих в Бесарабії і бажаючих їхати до Палестини, з їх документами і фотографічними картками і з листом від Сіоністської організації, який має ствержувати повну лояльність осіб, бажаючих одержати пашпорти. На підставі цих документів Місія має видавати пашпорти збігцям - жидам на виїзд до Палестини.-

Що торкається Бесарабців і Буковинців по походженню, які відмовились від румунського підданства, то видавати їм українські пашпорти приходиться з надзвичайною обережністю і, навіть, переважно, відмовляти. Річ в тім, що Румунська Королівська Влада надзвичайно не прихильно ставиться до таких дюдєй, продовжуючих жити на її території, і не втрачає випадку, щоби їх потиснути, на підставі чого можуть вийти для Місії надзвичайно неприємні і небажані їй утруднення - прецедент, якого ми уникаємо. Тому в справі видачі пашпортів Бесарабцям і Буковинцям Місія задовольняє їх прохання лише в тому разі, коли справа цілком певна і не може наперед викликати ніяких неприємних наслідків.-

Коли людина має вище зазначені документи, їй робиться відповідний допит про її заняття, фах, місце перебування, адресу і т.и.; одночасно людина подає прохання з залученням двох фотографічних карток, яке прохання йде на заключення Голови Місії по докладу урядовця, керуючого консульським відділом. На підставі позитивної резолюції видається пашпорт при чім згадані вище документи лишаються вкупі з одною фотографічною картокою в архіві консульського відділу. Лише "Білет на право вільного перебування" повертається власникові його, яко документ абсолютно необхідний для пред'явлення його румунській владі, при чім консульський відділ занотовує його чергу, дату і кім його видано.

В окремих випадках консулярний відділ вимагає, аби де хто з осіб пред'являв від відповідної румунської

25/6
влади посвідчення в тому, що вони не прийняли румунського підданства.-

Пашпорт на перебування в Румунії видається з дійсністю на 6 місяців, а на від'їзд - на рік. По скінченню терміну власники пашпортів мають з'явитись до Консульського відділу для продовження пашпорту, при чім продовжується пашпорт на рік, незалежно від того чи він виданий на перебування в Румунії, чи на від'їзд.-

При цьому прикладаємо, згідно п.3 листа від Міністерства Закордонних Справ від 15 Листопаду м. Ч.409/4406 зразки книг консульського відділу.-
/Додатки - 4 і 5./.-

Відношення румунської влади до Консульського Відділу.-

Відношення румунської влади до існування консульського відділу при нашій Місії одверто прихильне. Приведемо як приклад слідуєчі факти: 1/. Румунське Міністерство Закордонних Справ надсилає на рівні з другими Посольствами і Консулатами, в багальни ноти з повідомленням про тимчасове припинення руху приватних пасажирів через свої кордони про встановлення карантинів і санітарних кордонів і т.и.; 2/. Воно-ж надсилає до консульського відділу нашої Місії людей, які звертаються до нього для засвідчення довіренностей зроблених у різних нотарів на Україні; 3/. Міністерство Закордонних Справ Королевства Румунського свідчить без всякої перешкоди підпись керуючого консульським відділом нашої Місії на легалізованих їм копіях документів і перекладах.-

Відношення Румунської Влади і Чужоземних Консульств до українських пашпортів.-

Румунська влада дуже гарно ставиться до українських пашпортів, на підставі яких видає б ^{румун} лети на право вільного перебування; поліція візує пашпорти без перешкод на виїзд і поворот. Цікаво що "Білет на право вільного перебування в Румунії" видається на термін рівний зазначеному на пашпорті протягу його дійсности.

Приведемо як приклад слідуєчий факт: весною

нулого року з Одеси перебралась до Румунії ціла група власників бігових коней з кіньми і відповідним персоналом служачих, маючи на меті заснувати в Букарешту перегони. Коли вони з'явилися до Бюро Контролю чужоземців для одержання білетів на право вільного перебування, то їм заявили, що такі їм видадуть лише в тому випадку, коли вони замінять свої російські паспорти на українські, що вони і зробили в консульському відділі нашої Місії. - /З того часу перегони, які були ними засновані в Букарешті, йдуть під українським прапором/.

Подібні випадки, коли румунська поліцейська влада пропонувала проживаючим по російським паспортам змінити їх на українські - дуже часті. -

Що торкається до відношення закордонних консулятів, то хочь де-які з них і роблять утруднення при видачі віз на закордонні паспорти українським підданим, але, тим часом, всі від'їзжаючи по нашим паспортам громадяне У.Н.Р. діставали візи на виїзд головним чином: французську або англійську на виїзд до Палестини; французську, американську, італійську і др на виїзд до Америки.

Консуляти чеський, польський, швейцарський /на виїзд до Мадьярщини і Австрії/, грецький і болгарський візують українські паспорти без всяких перешкод. Одинок сербський консулят абсолютно відмовляється візувати українські паспорти. -

Видача віз на
У к р а ї н у.

При видачі віз на в'їзд на Україну, Місія тремала себе дуже обережно, щоби не дати спомоги шкідливому для української справи елементу попасти на територію Республіки, керуючись тими інструкціями, які ми в цій справі одержували від Міністерства Закордонних Справ У.Н.Р.

Але, як ми зазначали в нашому докладі від 5-го Жовтня м.р. Ч.1867, кордонна влада У.Н.Р. абсолютно не перевіряла переїзжаючих і безконтрольний переїзд людей, не маючих на те права, не припинявся. -

Губ
I/. Українські піддані, які дістали візи на в'їзд на Україну слідуючи:

а/ урядовці Посольств і Місій У.Н.Р. за кордоном і дипломатичні кур'єри Мін.Зак.Спр.У.Н.Р.-

б/ співробітники закордонних філій різних українських інституцій -

в/. Військово-полонені козаки і старшини.-

г/ Особи, які їхали на Україну для поступлення в Армію У.Н.Р.-

Переважна кількість віз видана військово-полоненим і урядовцям У.Н.Р., що пояснює велику кількість безплатно виданих віз, як видно з прикладен до цього таблиці III.

2/. Слідуючи закордонці одержали візу на в'їзд на Україну:

а/ комерсанти, персонально відомі Місії, частини її уповноважені по комерційним справам.

б/ від'їзжаючи за своїми родичами закордонні піддані, головним чином американці -

в/ журналісти і кореспонденти переїзжаючи для ознайомлення зо становищем на Україні.-

Посвідчення і зає
свідчення докумен-
тів.-

Посвідчення приходилось консульському відділу видавати головним чином громадянам У.Н.Р., добре відомим Місії, для полегшення їм здобування віз. Але кількість виданих таких посвідчень дуже обмежена. Приходилось видавати посвідчення і на другу мету: звернувся до консульського відділу студент по походженню бесарабець, який скінчив гімназію в Жмеринці і просив посвідчення в тому, що в Жмеринці дійсно існує чоловіча гімназія, без якого його не зможуть прийняти в університет м. Букарешт. На підставі одержаного їм від консульського відділу відповідного посвідчення, його було прийнято.-

Кількість легалізованих консульським відділом Місії документів / головним чином довіреностей дуже не значна.

24

ПРИМІТКА: Консулярний відділ легалізував лише ті довіренности, які складені у кого небудь з нотарів на Україні і лише в тому разі, коли справа відно- ситься до майна, яке знаходиться на території У.Н.Р.

Що торкається пп. 4-9, 10-15, 17-19 листа від Мі- ністерства Закордонних Справ У.Н.Р. від 15 Листо- пада 1920 року Ч.409/4406, то тарифи за зазначені чинности нами не були встановлені і подібни х опе- рацій на практиці Консулярного відділу нашої Місії не було.

Маємо за честь довести до відома Міністерства Закордонних Справ, що де-які інструкції в конзуляр- ній справі до нас зовсім не доходили. Так, на прик- лад, нам відомо, що є розпоряження Міністерства За- кордонних Справ збирати відповідну суму при видачі кожного пашпорту на користь українського Червоно- го Хреста, але належної інструкції ми ще й досі не отримали. Тому маємо за честь її нам надіслати, а також і други, як що не були ще надіслані нашої Мі- сії.-

ГОЛОВА МІСІЇ: *К. Мачуш*

Керуючий Конзульським Відділом

Урядовець Місії:

А. Рашин

Додаток II
28

ЗАГАЛЬНА СУМА КОНСУЛЬСЬКОГО ЗБОРУ.

	ЛЕИ	БАНЬ	ГРИВЕНЬ
Від I Вересня по 31/XII-1919 року.	711.	--	220.
Від I Січня 1920 по 31/III-1920 р.	278.	--	20.
Від I Квітня 1920 по 30/VI-1920 р.	1651.	50	--
Від I Липня 1920 по 30/IX- 1920 р.	7527.	50	--
Від I Жовтня 1920 по 31/XII-1920р.	12208.	--	--
РАЗОМ:	22376.	--	240.

ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ВИДАНИХ ПАСПОРТІВ, ВІЗ, ЗАСВІДЧЕНЬ І Т. И.

Додаток III.
29

	Паспортів на перебув. в Румунії		Паспортів на виїзд за кордон.		Продовжено паспортів.		Віз на Україну українськ. громадянам		Віз на Україну чужинцям.		Посвідченнь	Засвічено Документи
	Платн.	Безпл.	Платн.	Безпл.	Платн.	Безпл.	Платно	Безпл.	Платн.	Безпл.		
Від I-го Вересня 1919 р. по 31/XII-919	43	25	-"	-"	1.	-"	7	334	74	-"	-"	-"
Від I-го Січня 1920 р. по 31/III-920	18	19	-"	-"	2.	-"	-"	10	5	6	-"	-"
Від I/IV-920 р. по 30/VI - 920.	54	22	-"	-"	16	-"	7	15	36	7	-"	-"
Від I/VII-920 р. по 30/IX - 920.	54	25	275	27	15	1	-"	2	7	4	1	6
Від I/X - 920 р. по 31/XII - 920.	22	11	209	20	20	2	6	1	20	1	14	1

В С Ъ О Г О:	191.	102.	484.	47.	54.	3.	20.	362.	142.	18.	15.	7.

Прикмети особи	На підставі яких документів видано	Оплата			Власноручний підпись	Архів
		Віза	Регістр. свідоцтво	Паспорт		
вік _____ зріст _____ волосся _____ очі _____ ніс _____ лице _____ виняткові ознаки _____ _____						
вік _____ зріст _____ волосся _____ очі _____ ніс _____ лице _____ виняткові ознаки _____ _____						
вік _____ зріст _____ волосся _____ очі _____ ніс _____ лице _____ виняткові ознаки _____ _____						
вік _____ зріст _____ волосся _____ очі _____ ніс _____ лице _____ виняткові ознаки _____ _____						
вік _____ зріст _____ волосся _____ очі _____ ніс _____ лице _____ виняткові ознаки _____ _____						

Прикмети особи	На підставі яких документів видано	Оплата			Власноручний підпис	Архів
		Віза	Регістр. свідотц-тво	Паспорт		
вік _____ зріст _____ волосся _____ очі _____ ніс _____ лице _____ виняткові ознаки _____ _____						
вік _____ зріст _____ волосся _____ очі _____ ніс _____ лице _____ виняткові ознаки _____ _____						
вік _____ зріст _____ волосся _____ очі _____ ніс _____ лице _____ виняткові ознаки _____ _____						
вік _____ зріст _____ волосся _____ очі _____ ніс _____ лице _____ виняткові ознаки _____ _____						
вік _____ зріст _____ волосся _____ очі _____ ніс _____ лице _____ виняткові ознаки _____ _____						

